

Stappenplan aanvraag vrijstelling keuzedeelexamen

1. Ik heb eerder in het mbo een keuzedeel behaald met tenminste voldoende/5,5 of hoger	Ja → ga naar stap 2		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk		
2. Het keuzedeel dat ik eerder behaalde zit in de keuzedeelpakketten van mijn huidige opleiding (zie keuzedeelwijzer)	Ja → ga naar stap 3		
	Nee → ga naar stap 2a.	2a. Het keuzedeel past bij het niveau van je huidige opleiding en is door SBB gekoppeld aan de kwalificatie van jouw opleiding.	Ja → ga naar stap 3
			Nee → vrijstelling is niet mogelijk
3. Mijn bewijslast (resultatenlijst bij mbo-diploma of bijv. (mbo-) certificaat) is ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → ga naar stap 3b	3b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van je vorige mbo-opleiding	Voldoende bewijslast → ga naar stap 4
			Onvoldoende bewijslijst → vrijstelling is niet mogelijk
4. Mijn bewijslast bevat een specifiek resultaat, voldoende, goed of een cijfer 5,5 (afgerond 6) of hoger	Ja → ga naar stap 5		
	Nee, op mijn bewijslast staat enkel 'behaald' → Dit kan leiden tot een vrijstelling met het cijfer 6. Akkoord? → ga naar stap 5. Streef je naar een hoger cijfer? Dan moet je het examen afleggen.		
	Nee, ik heb geen specifiek resultaat → vrijstelling is niet mogelijk		
5. Vraag vrijstelling aan			

Let op! De vrijstelling geldt alleen voor het afleggen van een keuzedeelexamen en de berekening bij de zak-slaagbeslissing (zie examenwijzer). Je moet op basis van de landelijk bepaalde inspanningsverplichting wel de lessen volgen en BPV-uren maken voor een ander keuzedeel. Je moet dus een ander keuzedeel kiezen in de plaats van het keuzedeel waarvoor je vrijstelling ontvangt voor de examinering.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Nederlands (geheel)

- Centraal examen lezen en luisteren (een examen)
- Instellingsexamen (drie examenonderdelen: spreken, gesprekken voeren en schrijven)

1. Ik volg een mbo 2- of 3-opleiding.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee, ik volg een mbo 4-opleiding → ga door naar stap 3		
2. Ik heb eerder in het mbo niveau 2 of 3 Nederlandse taal behaald (alle onderdelen 2F of hoger). Het resultaat is van 1 augustus 2015 of later.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Bekijk of je voor een onderdeel vrijstelling aan kan vragen. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
3. Ik volg een mbo 4-opleiding	Ja → ga naar stap 4		
	Nee, ik volg een mbo 2- of 3-opleiding ga naar stap 1.		
4. Ik heb eerder in het mbo niveau 4 Nederlandse taal behaald (alle onderdelen 3F). Het resultaat is van 1 augustus 2014 of later. Of: Ik heb een havo- of vwo-diploma/deelcertificaat Nederlands behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2013 of later.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Bekijk of je voor een onderdeel vrijstelling aan kan vragen. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
5. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgeven en ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding of havo-/vwo- instelling.	Ja → ga naar stap 6		
	Nee → ga naar stap 5b	5b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Voldoende bewijslast → ga naar stap 6 Onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
6. Mijn mbo-bewijslast (resultatenlijst) bevat specifieke resultaten in cijfers. Bij het centrale examen met de vermelding COE of CE. Het eindcijfer is tenminste een 5. Of: Mijn havo-/vwo-bewijslast bevat specifieke resultaten Nederlands examens in cijfers. Tenminste eindcijfer 5.	Ja → ga naar stap 7		
	Nee → ga naar stap 6b	6b. Zorg voor bewijslast met resultaten specifiek in cijfers per onderdeel met als eindcijfer tenminste een 5. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie de uitgebreide toelichting voor meer informatie.	Voldoende bewijslast → ga naar stap 7 Onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk. Bekijk of je vrijstelling aan kan vragen voor onderdeel. Dit kan alleen met bewijslast uit het mbo.
7. Vraag vrijstelling aan			

Let op! De zak-slaagbeslissing bij mbo 2 en 3 is rekenen en Nederlandse taal tenminste een 5 en 6 als eindcijfer. Het maakt niet uit of je de 5 of 6 voor rekenen of Nederlandse taal behaald. Voor mbo 4 geldt dat je eindcijfers (Engels, Nederlandse taal en rekenen) tenminste twee keer 6 en een keer 5 moeten zijn. Heb je een voor Nederlandse taal als geheel op basis van een eindcijfer 5 moet je tenminste een eindcijfer 6 halen voor rekenen en Engels.

Let op! Een behaald keuzedeel Nederlands 3F kan slechts éénmaal worden ingezet voor het verkrijgen van een vrijstelling.

Stappenplan aanvraag vrijstelling

Nederlands centraal examen lezen en luisteren (COE)

1. Ik volg een mbo 2- of 3-opleiding.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee, ik volg een mbo 4-opleiding → ga naar stap 3		
2. Ik heb eerder in het mbo niveau 2 of 3 het centraal examen Nederlandse taal lezen en luisteren 2F behaald (COE of CE). Het resultaat is van 1 augustus 2015 of later.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. ▪ Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen' ▪ Bekijk of je voor een onderdeel van het instellingsexamen vrijstelling aan kan vragen.		
3. Ik volg een mbo 4-opleiding.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee, ik volg een mbo 2 of 3 opleiding → ga naar stap 1		
4. Ik heb eerder in het mbo niveau 4 het centraal examen Nederlandse taal lezen en luisteren 3F behaald (COE of CE). Het resultaat is van 1 augustus 2014 of later. Of: Ik heb een havo- of vwo- centraal- en schoolexamen luisteren behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2013 of later.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
5. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgeven en ondertekend door de examencommissie van de opleiding of instelling.	Ja → ga naar stap 6		
	Nee → ga naar stap 5b	5b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 6
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
6. Mijn mbo-bewijslast (resultatenlijst) bevat specifiek een als cijfer weergegeven resultaat met de aanduiding COE of CE. Het cijfer is tenminste een 6 op het niveau Nederlandse taal (2F of 3F) van mijn huidige mbo-opleiding. Of: Havo of vwo tenminste 6 Nederlands eindcijfer luisteren.	Ja → ga naar stap 7		
	Nee → ga naar stap 6b	6b. Zorg voor bewijslast met resultaten specifiek in cijfers (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 6. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie het document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 7
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
7. Vraag vrijstelling aan			

Let op! De zak-slaagbeslissing bij mbo 2 en 3 is rekenen en Nederlandse taal tenminste een 5 en 6 als eindcijfer. Het maakt niet uit of je de 5 of 6 voor rekenen of Nederlandse taal behaald. Als je vrijstelling verleent wordt voor het centraal examen lezen en luisteren Nederlandse taal wordt het cijfer geregistreerd en weegt het mee in de berekening van het eindcijfer Nederlandse taal.

Let op! Een behaald keuzedeel Nederlands 3F kan slechts éénmaal worden ingezet voor het verkrijgen van een vrijstelling.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Nederlandse taal (deel van) instellingsexamen op basis van eerder behaalde mbo-resultaten instellingsexamen Nederlandse taal

1. Ik volg een mbo 2- of 3-opleiding.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee, ik volg een mbo 4-opleiding → ga naar stap 3		
2. Ik heb eerder in het mbo niveau 2 of 3 het instellingsexamen Nederlandse taal of een deel daarvan (spreken, gesprekken voeren en/of schrijven) behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2015 of later en op 2F of hoger.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
3. Ik volg een mbo 4-opleiding.	Ja → ga door naar stap 4		
	Nee, ik volg een mbo 2- of 3-opleiding → ga naar stap 1		
4. Ik heb eerder in het mbo niveau 4 het instellingsexamen Nederlandse taal 3F of een deel daarvan (spreken, gesprekken voeren en/of schrijven) behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2014 of later.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee, vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
5. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding	Ja → ga naar stap 6		
	Nee → ga naar stap 5b	5b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 6 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
6. Mijn bewijslast (resultatenlijst) bevat specifiek in een cijfer weergegeven resultaat met tenminste een eindcijfer 6 instellingsexamen. Of tenminste een cijfer 6 per onderdeel spreken, gesprekken voeren en/of schrijven op het niveau van mijn huidige mbo-opleiding 2F of 3F.	Ja → ga naar stap 7		
	Nee → ga naar stap 6b	6b. Zorg voor bewijslast met resultaten specifiek in cijfers (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 6. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie het document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 7 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
7. Vraag vrijstelling aan			

Let op! De zak-slaagbeslissing bij mbo 2 en 3 is rekenen en Nederlandse taal tenminste een 5 en 6 als eindcijfer. Bij mbo-4 geldt tenminste twee zessen en een 5 (6-6-5). Het maakt niet uit of je de 5 of 6 voor rekenen of Nederlandse taal (en Engels mbo-4) behaald. Als je vrijstelling verleent wordt voor (een deel) van het instellingsexamen Nederlandse taal, dan wordt het cijfer geregistreerd en weegt het mee in de berekening van het eindcijfer Nederlandse taal mbo.

Let op! Een behaald keuzedeel Nederlands 3F kan slechts éénmaal worden ingezet voor het verkrijgen van een vrijstelling.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Nederlandse taal (deel van) instellingsexamen op basis van eerder behaalde havo- of vwo-resultaten Nederlands

1. Ik heb alle of delen van havo of vwo examen(s) Nederlands spreken/gesprekken en/of schrijven behaald	Ja → ga naar stap 2		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
2. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgeven en ondertekend door de examencommissie van een havo- of vwo-instelling.	Ja → ga naar stap 3		
	Nee → ga naar stap 2b	2b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
3. Mijn bewijslast (resultatenlijst) bevat per onderdeel specifiek met een cijfer weergegeven resultaten met tenminste een eindcijfer 6. Het resultaat is van 1 augustus 2013 of later.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → ga naar stap 3b	3b. Zorg voor bewijslast met resultaten specifiek in cijfers (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 6. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie het document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
4. Vraag vrijstelling aan			

Let op! Alleen als er per onderdeel specifieke resultaten havo of vwo op de bewijslast zijn weergegeven, kan er vrijstelling gegeven worden. Het gemiddelde van spreken/gesprekken voeren en schrijven (havo of vwo) wordt overgenomen als eindcijfer instellingsexamen mbo. De zak-slaagbeslissing bij mbo 2 en 3 is rekenen en Nederlandse taal tenminste een 5 en 6 als eindcijfer. Het maakt niet uit of je de 5 of 6 voor rekenen of Nederlandse taal behaald. Als je vrijstelling verleent wordt voor (een deel) van het instellingsexamen Nederlandse taal, dan wordt het cijfer geregistreerd en weegt het mee in de berekening van het eindcijfer Nederlandse taal.

Let op! Een behaald keuzedeel Nederlands 3F kan slechts éénmaal worden ingezet voor het verkrijgen van een vrijstelling.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Engels geheel (alleen van toepassing bij een mbo-4 opleiding)

- Centraal examen lezen en luisteren (een examen)
- Instellingsexamen (drie examenonderdelen: spreken, gesprekken voeren en schrijven)

1. Ik heb in het mbo niveau 4 Engels behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2016 of later. Het centraal examen is geëxamineerd met een (pilot) centraal examen CE of COE. Of: Ik heb het havo- of vwo-examen Engels behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2009 of later.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals hbo of universitair of een Cambridge-certificaat voldoen niet aan de vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'.		
2. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding of havo-/vwo-instelling.	Ja → ga naar stap 3		
	Nee → ga naar stap 2b	2b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
3. Mijn mbo-bewijslast (resultatenlijst) bevat specifieke resultaten per onderdeel met een cijfer. Met de vermelding COE of CE bij lezen en luisteren. Het eindcijfer is tenminste 5. Mijn havo-/vwo-bewijslast bevat specifieke resultaten per onderdeel examens in cijfers. Het eindcijfer is tenminste 5.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → ga naar stap 3b	3b. Zorg voor bewijslast met resultaten specifiek in cijfers (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 5. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie het document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga door naar stap 4 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk. Bekijk of je vrijstelling aan kan vragen voor onderdeel. Dit kan alleen met bewijslast uit het mbo.
4. Vraag vrijstelling aan			

Let op! Voor mbo 4 geldt dat je eindcijfers (Engels, Nederlandse taal en rekenen) tenminste twee keer 6 en een keer 5 moeten zijn. Als je vrijstelling verleent wordt voor Engels als geheel o.b.v. een eindcijfer 5 moet je tenminste een eindcijfer 6 halen voor Nederlandse taal en rekenen.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Engels centraal examen lezen en luisteren (COE)

1. Ik heb eerder in het mbo niveau 4 het centrale examen lezen en luisteren ((pilot) COE of CE) Engels behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2016 of later. Of: Ik heb het school- en centrale examen Engels luisteren havo of vwo behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2009 of later.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals hbo of universitair of een Cambridge-certificaat voldoen niet aan de vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'.		
2. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de opleiding of instelling.	Ja → ga naar stap 3		
	Nee → ga naar stap 2b	2b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4. Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
3. Mijn mbo-bewijslast (resultatenlijst) bevat een specifiek in cijfer weergegeven resultaat met de aanduiding COE of CE. Het cijfer is tenminste een 6. Mijn havo-/vwo-bewijslast is van 1 augustus 2009 of later. Het eindcijfer luisteren is tenminste 6.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → ga naar stap 3b	3b. Zorg voor bewijslast met resultaat specifiek in cijfers weergeeft (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 6. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie het document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
4. Vraag vrijstelling aan			

Let op! Als je vrijstelling verleent wordt voor het centraal examen lezen en luisteren Engels wordt het cijfer geregistreerd en weegt het mee in de berekening van het eindcijfer Engels mbo.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Engels (deel van) instellingsexamen op basis van eerder behaalde mbo resultaten instellingsexamen Engels

1. Ik heb in het mbo niveau 4 het instellingsexamen Engels of een deel daarvan (spreken, gesprekken voeren en/of schrijven) behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2016 of later.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals hbo of universitair of een Cambridge-certificaat voldoen niet aan de vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'.		
2. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding	Ja → ga naar stap 3		
	Nee → ga naar stap 2b	2b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4.
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
3. Mijn bewijslast (resultatenlijst) bevat een specifiek in cijfer weergegeven resultaat met tenminste een eindcijfer 6 instellingsexamen. Of tenminste een cijfer 6 per onderdeel spreken, gesprekken voeren en/of schrijven.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → ga naar stap 3b	3b. Zorg voor bewijslast met resultaten specifiek in cijfers (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 5. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie het document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
4. Vraag vrijstelling aan			

Let op! Als je vrijstelling verleent wordt voor (een deel) van het instellingsexamen Engels wordt het cijfer geregistreerd en weegt het mee in de berekening van het eindcijfer Engels mbo. Als je vrijstelling aanvraagt voor Engels op basis van een eerder in het mbo behaald keuzedeel Engels moet het behaald niveau A2, B1 of B2 tenminste overeenstemmen met het niveau van je huidige opleiding.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Engels (deel van) instellingsexamen op basis van eerder behaalde havo- of vwo-resultaten

1. Ik heb de onderdelen spreken, gesprekken voeren en schrijven van het schoolexamen Engels met havo- of vwo-examens behaald.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals hbo of universitair voldoen niet aan de vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'.		
2. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van een havo of vwo instelling.	Ja → ga naar stap 3		
	Nee → ga naar stap 2b	2b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 3 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk.
3. Mijn bewijslast (resultatenlijst) bevat per onderdeel specifiek met een cijfer weergegeven resultaten met tenminste een eindcijfer 6. Het resultaat is van 1 augustus 2009 of later.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → ga naar stap 3b	3b. Zorg voor bewijslast dat resultaten specifiek in cijfers weergeeft (per onderdeel) met als eindcijfer tenminste 6. Uitsluitend een eindcijfer is ontoereikend. Zie document 'Vrijstellingen'.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 4 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
4. Vraag vrijstelling aan			

Let op! Het gemiddelde van spreken/gesprekken voeren en schrijven (havo of vwo) wordt overgenomen als eindcijfer instellingsexamen. Als je vrijstelling verleent wordt voor (een deel) van het instellingsexamen Engels wordt het cijfer geregistreerd en weegt het mee in de berekening van het eindcijfer Engels mbo.

Stappenplan aanvraag vrijstelling Rekenen

1. Ik volg een mbo-opleiding niveau 2 of niveau 3.	Ja → ga naar stap 2		
	Nee, ik volg een mbo 4-opleiding → ga naar stap 3		
2. Ik heb eerder in het mbo niveau 2 of 3 rekenen 2F behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2016 of later	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk. Andere diploma's zoals vmbo, hbo of universitair voldoen niet aan de landelijke vereisten. Zie het document 'Vrijstellingen'		
3. Ik volg mbo-opleiding niveau 4.	Ja → ga naar stap 4		
	Nee, ik volg een mbo 2- of 3-opleiding → ga naar stap 1		
4. Ik heb eerder in het mbo rekenen niveau 3F behaald. Het resultaat is van 1 augustus 2015 of later. Of: Ik heb een havo- of vwo-bewijs rekentoets 3F behaald.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk.		
5. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding.	Ja → ga naar stap 6		
	Nee → ga naar stap 5b	5b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 6 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
6. Mijn mbo-bewijslast (resultatenlijst) bevat tenminste eindcijfer 5 en sluit aan op het te behalen rekenniveau (zie document 'Vrijstellingen') Mijn havo-/vwo-bewijslast bevat vermelding rekentoets 3F met tenminste eindcijfer 5.	Ja → ga naar stap 7		
	Nee → ga naar stap 6b	6b. Zorg voor bewijslast met een resultaat specifiek in een cijfer of vermelding rekentoets 3F. Met als eindcijfer tenminste 5.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 7 Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
7. Vraag vrijstelling aan			

Let op! De zak-slaagbeslissing bij mbo 2 en 3 is rekenen en Nederlandse taal tenminste een 5 en 6 als eindcijfer. Het maakt niet uit of je de 5 of 6 voor rekenen of Nederlandse taal behaald. Voor mbo 4 geldt dat je eindcijfers (Nederlandse taal, Engels en rekenen) tenminste twee keer 6 en een 5 moeten zijn. Als je vrijstelling verleent wordt rekenen als geheel o.b.v. een eindcijfer 5, moet je tenminste een eindcijfer 6 halen voor Nederlandse taal (en Engels mbo 4).

Stappenplan aanvraag vrijstelling Burgerschap

1. Ik volg een mbo-opleiding en ben op de startdatum van de opleiding 30 jaar of ouder	Ja → ga naar stap 2		
	Nee, ik ben nog geen 30 jaar op de startdatum van de opleiding → ga naar stap 3		
2. Je hebt in MijnCapabel op basis van je leeftijd (ervaring burgerschap) een bericht ontvangen om de vier instaptoetsen te maken. Tot 30 dagen na de startdatum van je opleiding is het mogelijk de instaptoetsen te maken.	Je krijgt vrijstelling voor de dimensies burgerschap waarbij je toetsresultaat tenminste 6 is.		
	Je krijgt geen vrijstelling voor de dimensies burgerschap waarbij je geen toetsresultaat of lager dan 6 behaald.		
3. Ik heb korter dan 5 jaar geleden bij een mbo-opleiding voldaan aan de inspanningsvereisten burgerschap	Ja → ga naar stap 4		
	Nee → vrijstelling is niet mogelijk		
4. Mijn bewijslast (resultatenlijst) is afgeven en ondertekend door de examencommissie van een mbo-opleiding.	Ja → ga naar stap 5		
	Nee → ga naar stap 4b	4b. Zorg dat je bewijslast is afgegeven en ondertekend door de examencommissie van de instelling.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 5
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
5. Op de bewijslast is duidelijk aangegeven dat voldaan is aan de inspanningseis burgerschap.	Ja → ga naar stap 6		
	Nee → ga naar stap 5b	5b. Zorg voor bewijslast waarop duidelijk is aangegeven dat je hebt voldaan aan de inspanningseis burgerschap.	Bij voldoende bewijslast → ga naar stap 6
			Bij onvoldoende bewijslast → vrijstelling is niet mogelijk
6. Vraag vrijstelling aan			

Let op! De eventuele vrijstelling betreft uitsluitend de inspanningsverplichting voor burgerschap. Je moet voldoen aan de inspanningsverplichting voor loopbaan tijdens je huidige opleiding.

Stappenplan aanvraag vrijstelling beroepsgerichte examen Beveiligers

Betreft de opleidingen Beveiligers niveau 2 (crebonummer 25690) en Beveiligers niveau 3 (crebonummer 25691). Voorwaarden voor het aanvragen van een vrijstelling:

- Ik heb een diploma Beveiligers afgegeven door SVPB of in de Rpbr daaraan gelijkgesteld.
 - In de Rpbr gelijkgestelde diploma's:
 - het Vakdiploma Bedrijfsbeveiliging en Bewakingsdienst van de Unie van Beveiligings- en Bewakingspersoneel (UBB);
 - het Vakdiploma Bedrijfsbeveiliging en Bewakingsdienst van de Nederlandse Bond van Onbezoldigd opsporingsambtenaren en Bewakingspersoneel (NBOB);
 - de diploma's Beveiligingsbeambte B, C en D van de Leidse Onderwijs Instellingen, behaald voor 1 februari 1986;
 - het diploma Beveiliging en Bewaking van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, behaald voor 1 februari 1986;
 - het Vakdiploma Basiscursus Marine Bewakingskorps tezamen met het diploma van het Marine Bewakingskorps voor onbezoldigd ambtenaar van het Korps Rijkspolitie, beide behaald voor 1 februari 1986;
 - het Certificaat Begincursus voor de bedrijfsbewaking, afgegeven door de Stichting Vervoer- en Havenopleidingen te Rotterdam, behaald voor 1 februari 1986;
 - het Basisdiploma Beveiliging van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties, behaald voor 1 januari 1998;
 - het Ecabodiploma leerlingwezen Algemeen Beveiligingsmedewerker;
 - het IVOB-diploma A en B;
 - het diploma Algemeen Beveiligingsmedewerker van de Stichting Vakexamens voor de Particuliere Beveiligingsorganisaties / de Stichting Ecabo.

Vrijstelling voor de examens van kerntaak 1, 2 en 3 (Beveiligers N2)

1	Veiligheid en beveiliging basis	behaald om deel te nemen aan examen 4 en 5
2	Wet- en regelgeving basis	
3	Waarnemen basis	
4	Specifiek rapporteren basis	Resultaat weging: 20% kerntaak 1 en 80% kerntaak 1, 2 en 3
5	Doelmatig optreden basis	

- Ik heb een aantal examenonderdelen Beveiligers bij SVPB behaald (tenminste 6), maar geen diploma Beveiligers:

Examentitel	Opleiding	crebonr. opleiding	Examentitel	Opleiding	crebonr. opleiding	Vrijstelling aan te vragen
Wettelijke kaders basis	Beveiligers	25407	Wet en regelgeving basis	Beveiligers N2	25690	Ja
Wettelijke kaders basis	ESO		Wettelijke regelgeving basis	Beveiligers N2	25690	Ja
Waarnemen basis	Beveiligers	25407	Waarnemen basis	Beveiligers N2	25690	Nee gelijkstelling, wordt automatisch gedaan door SVPB
Specifiek rapporteren basis	Beveiligers	25407	Specifiek rapporteren basis	Beveiligers N2	25690	
Beroepsgericht Engels	Beveiligers	25407	Beroepsgericht Engels	Beveiligers N3	25691	